

Indsamling og transport af køkken- og madaffald og tidligere fødevarer til biogasanlæg

Marts 2017 Information til transportører, lagre, håndteringsanlæg og biogasanlæg om Fødevarestyrelsens krav til indsamling og transport af køkken- og madaffald samt tidligere fødevarer.

Køkken- og madaffald fra private husholdninger, restauranter, storkøkkener og kantiner samt tidligere fødevarer rummer et potentiale i relation til produktion af grøn energi. Et potentiale som flere og flere aktører på markedet ønsker at udnytte.

Dette er en oversigt over, hvornår forordningen om animalske biprodukter gælder, herunder, hvornår der er krav om godkendelse og handelsdokument for henholdsvis køkken- og madaffald og tidligere fødevarer, der indsamles til biogasanlæg.

Der gælder forskellige regler for indsamling og transport af køkken- og madaffald, og indsamling og transport af tidligere fødevarer.

Alternative sporbarhedssystemer

Der, hvor der er krav om handelsdokumenter for at sikre sporbarheden for produkterne, har Fødevarestyrelsen udviklet muligheden for at tillade alternative sporbarhedssystemer i stedet for handelsdokumenter i papirform. Det gælder kun for nationale transporter

Køkken- og madaffald

Køkken- og madaffald er kategori 3 materiale efter reglerne om animalske biprodukter, når det

- er indsamlet fra husholdninger, restauranter, cateringvirksomheder, storkøkkener, kantiner,
- ikke stammer fra international fart fra skibs- og flytrafik fra lande uden for EU, og
- ikke indeholder døde dyr.

Køkken- og madaffald

Køkken- og madaffald er defineret som: "Alle affaldsfødevarer, herunder brugt madolie, med oprindelse i restauranter, cateringvirksomheder og køkkener, herunder centralkøkkener og husholdningskøkkener."

Tidligere fødevarer

"Tidligere fødevarer" er defineret som: "Animalske produkter eller fødevarer indeholdende animalske produkter, som ikke længere er bestemt til konsum af kommercielle grunde eller på grund af fremstillingsvanskeligheder, mangler ved emballagen eller andre fejl, der ikke indebærer nogen risiko for folke- eller dyresundheden."

Det er kun kategori 3 køkken- og madaffald, der kan anvendes i biogasanlæg. Denne oversigt omfatter kun kategori 3 køkken- og madaffald, og ikke andre kategorier af køkken- og madaffald.

Virksomhederne skal kunne dokumentere, at der er tale om kategori 3 køkken- og madaffald. Det kan gøres med en beskrivelse af indsamlingen, som sikrer, at det indsamlede køkken- og madaffald er kun kategori 3 materiale.

Tidligere fødevarer

Tidligere fødevarer indsamles fra fødevarevirksomheder, f.eks. supermarkeder, detail og en gros fødevarevirksomheder.

Tidligere fødevarer med animalsk indhold er som udgangspunkt kategori 3 materiale, medmindre de indeholder stoffer eller er fordærvet i en sådan grad, at de kan udgøre en sundhedsrisiko.

Indsamling

Køkken- og madaffald

Hvor indsamles det?

Køkken- og madaffald stammer fra private husholdninger, cateringvirksomheder, restauranter, storkøkkener og kantiner.

Fx er delikatesseafdelinger i et supermarked et køkken, og rester herfra er køkken- og madaffald.

Registrering

Fødevarevirksomheder og private skal ikke være registreret som virksomheder for animalske biprodukter.

Handelsdokumenter, rengøring og mærkning

Der er ikke krav om handelsdokumenter efter reglerne om animalske biprodukter i forbindelse med selve indsamlingen og transport fra private husholdninger, cateringvirksomheder, restauranter og storkøkkener til et lager, håndteringsanlæg eller biogasanlæg.

Der er ikke krav om rengøring og mærkning efter reglerne om animalske biprodukter.

Tidligere fødevarer

Hvor indsamles det?

Tidligere fødevarer indsamles fra detail og en gros fødevarevirksomheder.

Registrering

Fødevarevirksomheder og private skal ikke være registreret som virksomheder for animalske biprodukter.

Handelsdokumenter, rengøring og mærkning

Der er krav om handelsdokumenter efter reglerne om animalske biprodukter i forbindelse med selve indsamlingen og transporten fra fødevarevirksomheder.

Der er krav om rengøring af genbrugscontainere.

Der er krav om mærkning af produkterne.

Sammenblanding af køkken- og madaffald og tidligere fødevarer

Når der indsamles køkken- og madaffald og tidligere fødevarer fra en fødevarevirksomhed, og det blandes sammen, betragtes det hele som køkken – madaffald, da køkken- og madaffald har færrest anvendelsesmuligheder.

Ex. Et supermarked med en delikatesseafdeling leverer både tidligere fødevarer og køkken- og madaffald, men hvis det blandes i forbindelse med afhentning, betragtes blandingen som køkken- og madaffald.

Registrering

Fødevarevirksomheder og private skal ikke være registreret som virksomheder for animalske biprodukter.

Handelsdokumenter, rengøring og mærkning

Der er ikke krav om handelsdokumenter efter reglerne om animalske biprodukter i forbindelse med selve indsamlingen og transport fra private husholdninger, cateringvirksomheder, restauranter og storkøkkener til et lager, håndteringsanlæg eller biogasanlæg.

Der er ikke krav om rengøring og mærkning efter reglerne om animalske biprodukter.

Transportører

Køkken- og madaffald – hvem er omfattet?

Transportører, som indsamler og transporterer køkken- og madaffald fra private husholdninger, cateringvirksomheder, restauranter, storkøkkener og kantiner, og transporterer det til et lager, håndteringsanlæg eller biogasanlæg.

Registrering af transportør

Køkken- og madaffald indsamles enten af en indsamler eller en transportør, som skal være registreret efter miljølovgivningen i Affaldsregistret.

Handelsdokumenter, rengøring og mærkning

Der er ikke krav om handelsdokumenter efter reglerne om animalske biprodukter i forbindelse med selve indsamlingen og transport fra private husholdninger, cateringvirksomheder, restauranter og storkøkkener til et lager, håndteringsanlæg eller biogasanlæg.

Der er ikke krav om rengøring og mærkning efter reglerne om animalske biprodukter.

Disse to forhold er en undtagelse i reglerne om animalske biprodukter, når indsamlingen sker efter reglerne om affald.

Affaldsregistret er et offentligt tilgængeligt register over genanvendelsesanlæg, indsamlingsvirksomhed, transportører, forhandlere og mæglere på affaldsområdet samt visse kommunale behandlingsanlæg

Registrering som transportør efter reglerne om animalske biprodukter foregår på Fødevarestyrelsens hjemmeside

Tidligere fødevarer – hvem er omfattet?

Transportører, der indsamler tidligere fødevarer fra detail og en gros fødevarer virksomheder, og transporterer det til f.eks. et lager, håndteringsanlæg eller biogasanlæg.

Registrering af transportør

Tidligere fødevarer skal indsamles og transporteres af en transportør eller virksomhed, som er registreret/godkendt efter reglerne om animalske biprodukter.

Transportører eller indsamlere af tidligere fødevarer skal også være registreret efter miljølovgivningen i Affaldsregistret

Handelsdokumenter, rengøring og mærkning

Der er krav om handelsdokumenter efter reglerne om animalske biprodukter i forbindelse med selve indsamlingen og transporten fra fødevarer virksomheder.

Der er krav om rengøring af genbrugscontainere.

Der er krav om mærkning.

Lagre

Lagre er virksomheder, der modtager, opbevarer og afsender køkken- og madaffald samt tidligere fødevarer. Fra lagret transporteres det til en virksomhed, der er godkendt eller registreret efter reglerne om animalske biprodukter, f.eks. et håndteringsanlæg, biogasanlæg eller forarbejdningsanlæg.

Godkendelse

Lagre skal være godkendt af Fødearestyrelsen

Køkken- og madaffald

Handelsdokumenter og optegnelser

Transporterne til lageret behøver ikke være ledsaget af handelsdokumenter, når indsamlingen følger affaldsreglerne. Det er muligt som følge af en undtagelse i reglerne om animalske biprodukter.

Når lageret modtager køkken- og madaffald fra et andet anlæg, skal transporten være ledsaget af et handelsdokument. De andre anlæg skal være registreret eller godkendt af Fødearestyrelsen

Lageret skal føre fortegnelser over modtaget og afsendt køkken- og affald.

Ved afsendelse af køkken- og madaffald fra lageret er der krav om handelsdokumenter.

Rengøring

Transportmidler og beholdere, der kommer ind på lagret, skal rengøres.

Mærkning

Der er ikke krav om mærkning af emballage, transportmidler eller containere ved modtagelse af køkken- og madaffald direkte fra private husholdninger, restauranter, cateringvirksomheder, kantiner eller storkøkkener.

Ved afsendelse af køkken- og madaffald fra lagret er der krav om mærkning af emballage, transportmidler og containere.

Der vil altid være krav om mærkning af emballage, transportmidler eller containere ved transport mellem to virksomheder, der er godkendt eller registreret af Fødearestyrelsen, f.eks. et lager og et håndteringsanlæg.

Tidligere fødevarer

Handelsdokumenter, fortegnelser, rengøring og mærkning

Lageret skal føre fortegnelser over modtagne og afsendte tidligere fødevarer.

Ved modtagelse og afsendelse af tidligere fødevarer til et lager skal transporten ledsages af et handelsdokument.

Transportmidler og beholdere, der kommer ind på lagret, skal rengøres.

Der er krav om mærkning emballage, transportmidler og containere ved modtagelse og afsendelse af tidligere fødevarer til og fra lageret.

Håndteringsanlæg

Et håndteringsanlæg er en virksomhed som modtager køkken- og madaffald samt tidligere fødevarer. Her fjernes emballage fra køkken- og madaffald samt tidligere fødevarer, inden det sendes til biogasanlæg.

Et håndteringsanlæg kaldes også et forbehandlingsanlæg efter miljøreglerne.

Godkendelse

Håndteringsanlæg skal være godkendt af Fødevestyrelsen.

Køkken- og madaffald

Handelsdokumenter og fortegnelser

Håndteringsanlægget skal føre fortegnelser over modtaget og afsendt køkken- og affald.

Transporterne til håndteringsanlægget behøver ikke være ledsaget af handelsdokumenter, når indsamlingen følger affaldsreglerne. Det er muligt som følge af en undtagelse i reglerne om animalske biprodukter

Når håndteringsanlægget modtager køkken- og madaffald fra et andet anlæg, skal transporten være ledsaget af et handelsdokument. De andre anlæg skal også være registreret eller godkendt af Fødevestyrelsen

Ved afsendelse af køkken- og madaffald fra håndteringsanlægget er der krav om handelsdokumenter.

Rengøring

Transportmidler og containere, der kommer ind på håndteringsanlægget skal rengøres.

Mærkning

Der er ikke krav om mærkning af emballage, transportmidler eller containere ved modtagelse af køkken- og madaffald direkte fra private husholdninger, restauranter, catering virksomheder eller storkøkkener.

Der vil altid være krav om mærkning af emballage, transportmidler og containere ved transport mellem to virksomheder, der er godkendt eller registreret af Fødevestyrelsen, f.eks. et lager og et håndteringsanlæg.

Ved afsendelse af køkken- og madaffald fra håndteringsanlægget er der krav om mærkning af emballage, transportmidler og containere.

Tidligere fødevarer

Handelsdokumenter, fortegnelser, rengøring og mærkning

Ved modtagelse og afsendelse af tidligere fødevarer på et håndteringsanlæg er der krav om, at transporten fødevarer ledsages af et handelsdokument.

Håndteringsanlægget skal føre fortegnelser over modtaget og afsendt tidligere fødevarer efter reglerne om animalske biprodukter.

Transportmidler og beholdere der kommer ind på håndteringsanlægget skal rengøres

Der er krav om mærkning af emballage, transportmidler og containere ved modtagelse og afsendelse af tidligere fødevarer fra et håndteringsanlæg.

Biogasanlæg

Et biogasanlæg kan modtage køkken- og madaffald og tidligere fødevarer, som omdannes til biogas i biogasanlægget. Restproduktet, den afgassede biomasse transporteres til landmænd til anvendelse som gødning, og er omfattet af reglerne om organiske gødningsstoffer og jordforbedringsmidler.

Godkendelse

Biogasanlæg skal være godkendt af Fødevarestyrelsen. Biogasanlæg kan kun modtage køkken og madaffald, når de har en godkendt hygiejniseringsmetode.

Køkken- og madaffald

Handelsdokumenter og fortegnelser

Transporterne til biogasanlægget behøver ikke være ledsaget af handelsdokumenter, når indsamlingen følger affaldsreglerne. Det er muligt som følge af en undtagelse i reglerne om animalske biprodukter.

Når biogasanlægget modtager køkken- og madaffald fra et andet anlæg, skal transporten være ledsaget af et handelsdokument. De andre anlæg skal også være registreret eller godkendt af Fødevarestyrelsen.

Biogasanlægget skal føre fortegnelser over modtaget og afsendt køkken- og affald.

Rengøring

Transportmidler og beholdere der kommer ind på biogasanlægget skal rengøres.

Mærkning

Der er ikke krav om mærkning af emballage, transportmidler eller containere ved modtagelse af køkken- og madaffald direkte fra private husholdninger, restauranter, catering virksomheder eller storkøkkener.

Der vil altid være krav om mærkning af emballage, transportmidler eller containere ved transport mellem to virksomheder, der er godkendt eller registreret af Fødevarestyrelsen, f.eks. et lager og et biogasanlæg.

Ved afsendelse af afgasset biomasse fra biogasanlægget er der krav om mærkning af emballage, transportmidler og containere.

Tidligere fødevarer

Handelsdokumenter og fortegnelser

Ved modtagelse af tidligere fødevarer på biogasanlægget er der krav om at transporten ledsages af et handelsdokument.

Biogasanlægget skal føre fortegnelser over modtagne og afsendte tidligere fødevarer.

Alternative sporbarhedssystemer

Så længe tidligere fødevarer og andre animalske biprodukter kun transporteres i Danmark som nationale transporter, er det muligt at erstatte handelsdokumenterne med et alternativt sporbarhedssystem.

Systemet skal håndtere de samme oplysninger som ellers skal fremgå af handelsdokumenterne.

Når en virksomhed eller branche ønsker at anvende et alternativt sporbarhedssystem, skal man indsende en ansøgning samt detaljeret beskrivelse af systemet til Fødevarestyrelsen.

Der er et ansøgningskema på Fødevarestyrelsens hjemmeside.

Læs mere på Fødevarestyrelsens hjemmeside

På Fødevarestyrelsens hjemmeside www.fvst.dk kan du læse mere om reglerne om animalske biprodukter. Her finder du også de eksakte regler i lovgivningen som denne oversigt omhandler.

Læs mere på Miljøstyrelsens hjemmeside

På Miljøstyrelsens hjemmeside www.mst.dk kan du læse mere om reglerne om affald.